Total No. of Printed Pages—7

6 SEM FYUGP ECOC6B

SARUPATHAR COLLEGE LIBRARY
Date..............
SARUPATHAR

2026

(May/June)

ECONOMICS

(Core)

Paper : ECOC6B

(International Economics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. নির্দেশ অনুসৰি তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following questions as directed :

(a) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত ৰিকাৰ্ডোৰ তুলনামূলক সুবিধাৰ তত্ত্বতকৈ হাবাৰ্লাৰৰ সুযোগ ব্যয় তত্ত্বৰ এটা উৎকৃষ্টতা লিখা।

Write one superiority of Haberler's opportunity cost theory over the Ricardo's comparative advantage theory of international trade.

(b) নির্দিষ্ট উপাদান আৰ্হিৰ ক্ষেত্ৰত তলৰ কোনটো অভিধাৰণা শুদ্ধ ?

In the specific factor model, which of the following assumptions is correct?

(i) উৎপাদনৰ সকলো উপাদান খণ্ডসমূহৰ মাজত সম্পূৰ্ণভাৱে চলাচল কৰিব পাৰে

All factors of production are perfectly mobile between sectors

(ii) কিছুমান উপাদান নিৰ্দিষ্ট খণ্ডৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট আৰু আন উপাদানসমূহ খণ্ডসমূহৰ মাজত চলাচল কৰিব পাৰে

Some factors are specific to certain sectors, while others are mobile between sectors

(iii) সকলো উপাদান খণ্ডসমূহৰ মাজত অচল

All factors are immobile across sectors

(iv) ওপৰত উল্লেখ কৰা এটাও নহয়

None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(c) চেনিটাৰী আৰু ফাইটোচেনিটাৰী ব্যৱস্থাসমূহ হৈছে

Sanitary and phytosanitary (SPS) measures are

(i) শুল্কমূলক ব্যৱস্থা

tariff measures

(ii) স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষাৰ বাবে অনা-শুল্ক

non-tariff barriers to protect health and safety

(iii) ৰপ্তানি কৰ

export taxes

(iv) ঘৰুৱা উদ্যোগসমূহৰ বাবে ৰেহাই

subsidies for domestic firms

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(d) তাৎক্ষণিক আৰু অগ্ৰীম বিনিময় হাৰৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য লিখা।

Write one distinction between the spot and forward exchange rates.

(e) লেনদেন ভাৰসমতা (BOP) আৰু বাণিজ্যৰ ভাৰসমতা (BOT) ৰ মাজৰ এটা মুখ্য পাৰ্থক্য লিখা।

Give one key distinction between balance of payments (BOP) and balance of trade (BOT).

(f) নিয়ন্ত্ৰিত ভাসমান বিনিময় হাৰ ব্যৱস্থা কি ?

What is managed floating exchange rate regime?

2. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া : 4×3=12

Answer any *three* of the following questions :

(a) শুল্ক আৰু অনা-শুল্কৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।

Distinguish between tariff and non-tariff barriers.

(b) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্ৰা নিধিৰ উদ্দেশ্য আৰু কাৰ্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Describe the objectives and functions of International Monetary Fund.

(c) ক্ৰয় ক্ষমতাৰ সমতা তত্ত্বৰ সম্পূৰ্ণ সংস্কৰণ আৰু আপেক্ষিক সংস্কৰণৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

Differentiate the absolute version and relative version of purchasing power parity theory.

(d) লেনদেন ভাৰসমতা হিচাপ-নিকাচৰ মূল নীতিৰ বিষয়ে সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰা।

Briefly explain the basic accounting principle of balance of payments.

3. (a) ৰিকাৰ্ডোৰ তুলনামূলক সুবিধা তত্ত্বটো কেনেদৰে আদাম স্মিথৰ সৰ্বাধিক সুবিধা তত্ত্বতকৈ উৎকৃষ্ট? তুলনামূলক সুবিধা নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যই কেনেদৰে বিশ্ব উৎপাদন আৰু ঘৰুৱা ভোগ দুয়োটাতে

লাভ বৃদ্ধি কৰে এটা $2\times2\times1$ আৰ্হি ব্যৱহাৰ কৰি ব্যাখ্যা কৰা। 2+9=11

How is Ricardo's theory of comparative advantage superior to Adam Smith's theory of absolute advantage? Using a $2\times2\times1$ model, explain how international trade based on law of comparative advantage leads to gains in both global production and domestic consumption.

অথবা / Or

(b) পাৰস্পৰিক চাহিদা কি? অফাৰ ৰেখা বিশ্লেষণৰ সহায়ত জে. এছ. মিলৰ পাৰস্পৰিক চাহিদা তত্ত্বটো পৰ্যালোচনা কৰা। 2+9=11

What is reciprocal demand? Examine J. S. Mill's theory of reciprocal demand using the offer curve analysis.

4. (a) উপাদান-প্ৰাচুৰ্যৰ দৰ নিৰ্ণায়ক ব্যৱহাৰ কৰি আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ হেক্সাৰ-অ'লিন উপপাদ্যটো ব্যাখ্যা কৰা। এই তত্ত্বক বাস্তৱত পৰীক্ষা কৰাৰ সময়ত লিয়ন্টিফে কেনেধৰণৰ সাঁথৰধৰ্মী ফলাফল লক্ষ্য কৰিছিল? 8+3=11

Explain the Heckscher-Ohlin theorem of international trade using the price criterion of factor abundance. What paradoxical result did Leontief observe when he tested this theory empirically?

অথবা / Or

(b) আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ ষ্টলপাৰ-চেমুৱেলচন উপপাদ্যটো আলোচনা কৰা। অনুন্নত দেশসমূহৰ বাবে এই তত্ত্বটোৰ কোনো নীতিগত প্ৰাসংগিকতা আছেনে? মন্তব্য দিয়া। 8+3=11

Discuss the Stolper-Samuelson theorem of international trade. Does the theory have any policy relevance to the less-developed countries? Comment on your answer.

5. (a) মুক্ত বাণিজ্যৰ সপক্ষে আৰু বিপক্ষে থকা যুক্তিসমূহ আলোচনা কৰা। সংৰক্ষণবাদৰ সৈতে জড়িত 'নৱজাত উদ্যোগ' যুক্তিটোৰ মূল্যায়ন কৰা। 6+4=10

Discuss the arguments for and against free trade. Evaluate the 'infant industry' argument associated with protectionism.

অথবা / Or

(b) বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থা (WTO)ৰ প্ৰধান উদ্দেশ্যসমূহ কি কি? WTO ৰ মুখ্য চুক্তিসমূহ আলোচনা কৰা। 4+6=10

What are the main objectives of World Trade Organization (WTO)? Discuss the major agreements of WTO.

6. (a) নমনীয় বিনিয়ম হাৰ ব্যৱস্থাৰ অধীনত ভাৰসাম্য বিনিময় হাৰ কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা। উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ বাবে নমনীয় বিনিময় হাৰ ব্যৱস্থাৰ অপকাৰিতাসমূহ কি কি? 7+3=10

Explain how equilibrium exchange rate is determined under the flexible exchange rate system. What are the demerits of flexible exchange rate system for developing countries?

অথবা / Or

(b) ব্ৰিটন উডছ ব্যৱস্থাৰ ঐতিহাসিক বিকাশ আৰু কাৰ্যপ্ৰণালী ব্যাখ্যা কৰা। এই ব্যৱস্থাৰ পতনৰ মুখ্য কাৰণসমূহ কি কি? 7+3=10

Illustrate the historical evolution and functioning of the Bretton Wood's system. What are the main reasons of collapse of this system?

★★★

6 SEM FYUGP ECOC6C

SARUPATHAR COLLEGE LIBRARY
Date............
SARUPATHAR

2026

(May/June)

ECONOMICS

(Core)

Paper : ECOC6C

(History of Economic Thought)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×4=4

Answer the following as directed :

(a) প্ৰকৃতিবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define physiocracy.

(b) "ভূমিৰ মৌলিক আৰু অবিনশ্বৰ ক্ষমতা ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাবে ভূমিপতিক উৎপন্নৰ যিটো অংশ দিয়া হয় সেই অংশটোৰেই হ'ল খাজনা।" কোনে কৈছিল ?

"Rent is that portion of the produce of the earth which is paid to the landlord for the use of the original and indestructible powers of the soil." Who said?